

Forfatter: Kingo, Thomas

Titel: Digtning i udvalg

Citation: Kingo, Thomas: "Digtning i udvalg", i Kingo, Thomas: *Digtning i udvalg*, udg. af Marita Akhøj Nielsen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1995, s. 528.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kingo09val-shoot-idm140375700677936/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Digtning i udvalg

Dend XIV. Sang

- 250 1.1 *tilhaabe*: sammen. – 1.2 *ganger paa Rad*: går på række. – 1.4 *og*: også.
- 2.1 *Demant*: diamant. – 2.3 *hvege*: bevæger sig uroligt. – 2.4 *Omhø*: bekymring; omhu. – 2.7 *free*: glad.
- 3.1 *Lykke*: skæbne; lykke. – 3.4 *Harm*: sorg. – 3.7 *qvit*: fri.
- 251 4.1 *tinclig*: af denne verden. – 4.4 *Følger ... af*: svigter, forrings dog. – 4.6 *opnaa*: nå.
- 5.1 *stindeste*: stiveste. – 5.3 *foorne*: visne. – 5.4 *For dog at*: hvor dog. – *skift*: fordelt. – 5.5 *Vaade*: fare, ulykke. – 5.7 *Stand*: tilstand.
- 6.1 *hemaye*: gøre ulejlighed, urnage. – 6.2 *Agt*: hensigt. – 6.4 *forsagt*: modløst. – 6.6 *Lystigheds*: glædes. – 6.7 *Blomstris*: blomstre. – *Lyksaligheds Æ*: Forestillingen om de saliges øer stammer fra gr. mytologi.
- 7.1 *Angist*: sorg; angst. – 7.2 *Qvide*: frygt; bekymring. – *vinde ... Teen*: tage sin tor af tenen, dvs. ophøre (med at spinde). – 7.3 *Armod*: fattigdom. – 7.5 *Arind*: misundelse; fjendskab. – 7.6 *Vnaar*: krog.
- 252 8.1 *Lod*: skæbne. – 8.3 *ikkun*: kun. – 8.4 *fulddrise*: fuldføre. – 8.5 *Bom*: vævebom, dvs. den stok som garnet er rullet om; spærrende bom, fængsel. – 8.7 *kion ... her-om*: vende op og ned på alting.

Sonnet

Sonnet: ital.: lyrisk digt med enderim på 14 verslinier; ordet er afledt af lat. sonum: klang, og det forklarer den da. betegnelse *Klänge-nim*.

- 1 *Lykke*: skæbne; lykke.
- 3 *Lodde*: dele; skæbner. *lige*: samme. *skær*: skærer.
- 4 *Mens*: men.
- 6 *Bester-tall*: antallet af tiggere. – *sist*: uden videre.
- 7 *skaarne*: skårne, tildele.
- 8 *pali*: pjalt, lap.
- 9 *Hvi*: hvorfor. – *skikke*: finde.
- 10 *Imens*: siden.
- 11 *hos*: til stede. – og: også.
- 13 *Saa*: sådan. – *Taal*: tålmodighed.
- 13-14 *bleff igien Ad*: blæser til gengæld på.
- 14 *hen*: bort.

Dend XV. Sang

- 253 *Jeg lefter høyt op ...*: salme af Hans Thomsson fra 1565; i *Den danske Psalmebog*, 1569, angives melodien som 'Fader vor udi Himmerigs'. – *Fader vor udi Himmerig*: salme af Luther, oversat til da. i Hans Tausens salmebog, *En Ny Psalmebog*, 1553; melodien (DDK nr. 341) er komponeret af Val. Schumann, 1539.
- 1.2 *Hv*: sind. – 1.3 *Gløds ... Frygt*: sand gudsfrygt. – 1.4 *indtrygt*: indpræget. – 1.5-6 *finder ... mig*: mærker at dens søde frygt styrker mig.
- 2.1 *klage*: klage over. – 2.3 *Hvi over Sjelen*: til side.
- 3.1 *Fonden*: uden. – 3.4 *lønlig*: skjult. – *Vnaa*: krog. – 3.5 *fauer*: smuk. – 3.6 *sæd*: følte svic.
- 254 4.2 *vildsom*: forvirrende. – 4.5 *sæt*: lige. – 4.6 *Ort*: sted.
- 5.2 *Stand*: tilstand. – 5.4 *væmed*: varmede. – 5.6 *ved (...)* holdt: fortsatte med.
- 6.1 *kyste*: kysede. – 6.2 *fandt*: mærkede. – 6.6 *fusned*: ondfavrede.
- 7.1 *kaste*: kastede. – 7.5 *qvksom*: styrkende.
- 8.2 *nij*: jeg. – 8.4 *Saa*: sådan.
- 255 8.5 *steds*: altid. – 8.6 *sæte paa*: stodte på.
- 9.3 *Lov*: lovprisning. – *Priis*: lovprisning. – 9.4 *lydte*: lod.
- 10.3 *sværed*: slog. – *Arinds*: misundelses; fjendskabs. – *Ris*: knippe af kviste, brugt som strafferedskab. – 10.5 *efterstræbe*: stræbe efter. – 10.6 *sædelig*: snedigt.
- 11.4 *hvæsed*: hvæsende. – 11.6 *Huldskab*: trofasthed.
- 12.1 *Yoon*: tjern(ekrat). – 12.6 *Armod*: fattigdom.
- 256 13.3 *Jeg*: så at jeg. – *diu ... Frygt*: send frygt for dig. – 13.4 *ufor-rykt*: uforstyrret. – 13.5 *holdt*: hold. – *der ... staa*: så at jeg bliver stående i gudsfrygt. – 13.6 *overgaa*: drive over.
- 14.1 *Mig tjener ...*: jf. salmens motto, Rom. 8,28. – 14.3 *virker ... til*: fremkalder for mig.
- 15.1 *mig i Vey*: i vejen for mig. – 15.2 *agter*: ønsker. – 15.3 *Skikke-sidd*: ond list. – *Svær-gam*: læde. – 15.5 *Hann*: sorg; skade.
- 16.1 *Slange-sær*: slangepisk. – 16.2 *Drage(s)*: om Satan, jf. Jobs Åb. 12,9. – *Sitær*: hale. – 16.4 *Ædder*: gift. – *jo*: ikke. – 16.5 *Hudstræge*: piske.
- 17.1 *Hvad*: uanset hvilken. – *Brest*: mangel. – 17.2 *er min Trøst*: så er det min trøst at.
- 257 17.5 *mig ... sæer*: ser et gavnligt for mig.
- 18.3 *daarlig*: tåbeligt. – 18.5 *Seyenverk*: ur. – 18.6 *Tæv*: fornødenhed.
- 19.5 *maa*: kan. – 19.6 *passer paa*: tjene.